

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Izmaksas**

Izmaksas

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Polijā.

[Ģimenes tiesības - laulības šķiršana](#)

[Ģimenes tiesības - bērnu aizgādība](#)

[Ģimenes tiesības - uzturētāji](#)

[Komerctiesības - līgumi](#)

[Komerctiesības - atbildība](#)

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju pārstāvju honorāriem

Advokāti

Polijā advokāta atlīdzību konkrētā lietā nosaka pēc vienošanās starp advokātu (*adwokat*) un klientu, ievērojot likumu. Var ņemt vērā šādus faktorus: tiesiskā strīda sarežģītību un apjomu,

laiku, kas vajadzīgs pienācīgai uzdevuma izpildei,

advokāta pieredzi un profesionālās iemaņas,

termiņus,

steidzamības līmeni,

citus faktorus.

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumiem par advokātu pakalpojumu apmaksu (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*), nosakot atlīdzību, ņem vērā:

lietas sarežģītību un veidu,

veicamā darba apjomu, lai lietā panāktu rezultātu.

Īpašos gadījumos atkarībā no klienta materiālā un ģimenes stāvokļa advokāts var noteikt zemāku atlīdzību, nekā paredzēts Likumā par civilprocesa izmaksām (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

Principā tiesāšanās izmaksas apmaksā zaudētāja puse. Tomēr summai, ko nosaka tiesnesis (par advokāta pārstāvību), jābūt Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumos par advokātu pakalpojumu apmaksu noteiktajās robežās. Tāpēc (saskaņā ar 2. punktu) honorārs nedrīkst pārsniegt minimālo likmi, kas reizināta ar seši, vai strīda priekšmeta vērtību. Honorāra apjoms ir atkarīgs arī no lietas būtības un mērķiem un tiesvedības posma. Noteikumu 2.- 5. nodaļā noteiktas minimālās maksas dažādu veidu lietās.

Juriskonsulti

Juriskonsultu (*radcy prawny*) darbību Polijā reglamentē noteikumi, kas līdzīgi tiem, kuri reglamentē advokātu darbību.

Tiesu izpildītāji

Polijas tiesību aktos – Likumā par tiesu izpildītājiem un izpildes procesiem (*ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) – ir reglamentēti arī tiesu izpildītāju (*komornicy*) honorāru apjoms.

Vispārējie noteikumi ir šādi.

Visās ar finansēm saistītās lietās atlīdzības lielumu aprēķina kā procentuālo daļu no prasījuma summas. Ja tiesu izpildītājs nodrošina naudas prasījuma izpildi, atlīdzība, ko maksā kreditors, nedrīkst pārsniegt 2 procentus no prasījuma summas, kā arī tā nevar būt mazāka par 3 procentiem no vidējās mēneša darba algas vai pārsniegt šo summu, kas reizināta ar 5.

Prasījuma izpildē tiesu izpildītājs iekasē maksu no parādnieka, kas ir 15 procenti no prasījuma summas. Tajā pašā laikā šī atlīdzība nedrīkst būt zemāka par 10 procentiem no vidējās mēneša darba algas un tā nedrīkst pārsniegt šo vērtību, kas reizināta ar 30.

Ar finansēm nesaistītās lietās, kad tiesu izpildītājs nodrošina un izpilda nemantisku prasību, atlīdzība ir nemainīga.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civilprocesā

Tiesas nodevas un izdevumi noteikti Likumā par civilprocesa izmaksām.

Nodeva ir naudas summa, ko iekasē par katru tiesai iesniegto dokumentu, ja likums paredz šādu nodevu. Ir trīs dažādu veidu nodevas: mainīgās, fiksētās un pamatnodevas.

Nodevas summa mainās atkarībā no lietas veida — civillieta, ģimenes tiesību lieta, komerclieta vai cita veida lieta. Nosakot izmaksas, ņem vērā arī prasības veidu.

Izdevumi ietver maksājumus, kas saistīti ar pušu, liecinieku un ekspertu piedalīšanos tiesas procesā. Tie ir atkarīgi no tiesas procesam nepieciešamā **laika** un tā **sarežģītības**. Izdevumi var ietvert atlīdzību tulkim un tulkotājiem, ceļa un uzturēšanās izmaksas, kā arī atlīdzību par liecinieku zaudētajiem ienākumiem sakarā ar laiku, kas pavadīts tiesā. Citi saistītie izdevumi ir atlīdzība citām iestādēm un personām, pierādījumu pārbaude, dzīvnieku un objektu transportēšana un drošība, arestā pavadītais un paziņošanai veltītais laiks.

Turklāt pastāv **ar tiesāšanos saistītās izmaksas**. Tās sastāv no tiesas izdevumiem, tiesas prāvas sagatavošanas izmaksām un izmaksām saistībā ar advokāta vai juridiskā padomnieka darbībām, lai pārstāvētu klientu (ieskaitot honorāru par pārstāvību un konsultāciju).

Parasti zaudētāja puse atlīdzina uzvarētājam pusei izmaksas, kas pamatoti radušās, lai aizsargātu tās intereses, ja vien nav norādīts citādi. Tomēr pirms šīs izmaksas var tikt segtas, uzvarētājam pusei ir jāgaida līdz sprieduma pasludināšanai. Jautājums par izmaksu segšanu tiek izlemts tiesas procesa pēdējā posmā, tieši pirms galīgā sprieduma.

Civilprocesa stadija, kurā procesa dalībniekiem jāapmaksā fiksētās izmaksas

Pienācīgā summa jāmaksā, iesniedzot dokumentu tiesā (**Likuma par civilprocesa izmaksām** 10. pants).

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Fiksētās izmaksas pusēm kriminālprocesā

Parasti izmaksas nav fiksētas un tiek aprēķinātas pēc sprieduma pasludināšanas. Summa ir atkarīga no tiesas procesa ilguma, piespriedē soda un atlīdzības ekspertiem. Fiksētās izmaksas var paredzēt tikai tajās lietās, kuras uzsāk pēc privātpersonas pieteikuma, kad personai, kas iesniedz pieteikumu, ir jāmaksā noteikta sākotnējā tiesas nodeva.

Kriminālprocesa stadija, kurā jāapmaksā fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas pusēm kriminālprocesā jāsedz saskaņā ar spriedumu (kas ir spēkā un pusēm saistošs).

Pamatmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Polijas Civilprocesa kodekss (424. pants) paredz iespēju iesniegt pieteikumu veikt pārbaudi par galīgu spriedumu otrajā instancē. To var darīt, ja ar spriedumu ir nodarīts kaitējumu pusei un ja lēmuma/sprieduma grozīšana vai atcelšana nav bijusi iespējama vai nav iespējama (sūdzība, ar kuru apstrīd sprieduma atbilstību likumam).

Šādu pieteikumu iespējams iesniegt arī gadījumā, ja neatbilstība likumam saistīta ar tiesiskās kārtības pamatnoteikumu pārkāpumu, konstitucionālo tiesību vai cilvēktiesību un pilsoņtiesību pārkāpumu un ja spriedums pasludināts pirmajā instancē. Tādos gadījumos iekasē **Likumā par civilprocesa izmaksām** paredzēto obligāto nodevu. Tā ir pamatnodeva PLN 30 apmērā, ja likumā nav noteikts citādi (14. pants).

Šim noteikumam ir arī izņēmumi; dažos gadījumos nodeva ir atšķirīga:

PLN 40 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz ārpus tiesas procesu, kas ierosināts *ex officio*;

PLN 1000 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības padomes priekšsēdētāja lēmumu;

PLN 3000 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz Nacionālās raidorganizācijas padomes priekšsēdētāja lēmumu.

Pamatmaksas konstitucionālā tiesvedībā, kurā jāapmaksā fiksētās izmaksas

Konstitucionālās tiesvedības pamatmaksas jāmaksā, kad dokuments, par kuru jāmaksā nodeva, tiek iesniegts tiesā (Likuma par civilprocesa izmaksām 10. pants).

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Saskaņā ar **normatīvajiem aktiem** juridiskie pārstāvji neatbild par tiesas procesa galīgo rezultātu. Viņu pienākums ir tikai ar atbilstošu rūpību veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai lieta tiktu izskatīta pareizi. Tas nozīmē, ka juridiskie pārstāvji var brīvi rīkoties, lai izvēlētos viņu klientiem noderīgu informāciju. Daži pienākumi ir paredzēti profesionālās rīcības kodeksos. Tomēr, tā kā tos ir izdevušas profesiju kolēģijas, to būtība ir tīri deklaratīva. Pārkāpumu gadījumā piemēro tikai disciplinārtatbildību.

Tiesāšanās izmaksas

sedz uzvarētāja puse,

sedz zaudētāja puse.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Polijā?

Informāciju (tostarp informāciju par izmaksām) var atrast Polijas Tieslietu ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē. Parasti piemēro Likumu par civilprocesa izmaksām. Tas nozīmē, ka ikviens, kas iesaistīts tiesvedībā vai meklē informāciju par izmaksām, var viegli atrast attiecīgos noteikumus.

Personas, kurām ir grūtības izprast šo tiesību aktu, var lūgt juridisko pārstāvju (advokāta vai juriskonsulta) palīdzību. Profesionāli juridiskie pārstāvji var sniegt informāciju un palīdzību saistībā ar dažādām procedūrām citās valodās.

Kādās valodās var atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Polijā?

Informācija ir pieejama tikai poļu valodā.

Kur atrast informāciju par mediāciju?

Polijas Civilprocesa kodeksa 183.¹ līdz 183.¹⁵ pantā ir atrodama informācija par mediāciju. Mediatoru atlīdzība un tiem atlīdzināmie izdevumi izklāstīti

Tieslietu ministrijas 2003. gada 30. novembra noteikumos. Tomēr mediācijas izmaksas tiesa parasti neuzskata par izdevumiem tiesāšanās nolūkos, izņemot, ja mediāciju norīko tiesa.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Tīmekļa vietne par izmaksām

Polijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietne ir **Polijas valdības** oficiālās tīmekļa vietnes sadaļa. Tajā aprakstīta **tieslietu sistēma** un jautājumi saistībā ar Polijas civiltiesībām, tostarp tiesāšanās izmaksām. Tīmekļa vietnē ir saite uz paskaidrojumiem par izmaksām civillietās (tikai poļu valodā).

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Ir ļoti grūti prognozēt tiesas procedūru vidējo ilgumu, jo tas ir atkarīgs no lietas juridiskās un faktiskās sarežģītības.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Neraugoties uz iepriekšminēto, ir iespējams aprēķināt tiesāšanās vidējās izmaksas. Juridiskās pārstāvības izmaksas nosaka tiesas procesa sākumā.

Izmaksas ir atkarīgas no vienošanās starp klientu un viņa pārstāvi. Attiecībā uz valsts norīkoto juridisko pārstāvību izmaksas ir paredzētas noteikumos.

Arī pašā tiesā ir iespējams novērtēt tiesāšanās izmaksas. Tiesas nodevas ir noteiktas Likumā par civilprocesa izmaksām, un tās ir atkarīgas no strīda priekšmeta vērtības un lietas veida (piemēram, komerclieta vai laulības šķiršana). Tāpat puses var ņemt vērā ekspertu iesaistīšanas izmaksas.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kā sniegta šī informācija?

Likumā par civilprocesa izmaksām noteiktās nodevas un izdevumi ir atbrīvoti no nodokļiem un līdz ar to netiek aplikti ar PVN. Juridiskajai palīdzībai piemēro vienotu PVN likmi (23 %).

Kādas ir piemērojamās nodokļu likmes?

Piemērojamā PVN likme ir 23 %. Juriskonsultu un advokātu pakalpojumiem nodokli piemēro tāpat kā citiem pakalpojumiem. Nodokļa piemērošana ir noteikta Likumā par pievienotās vērtības nodokli.

Juridiskā palīdzība

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Personām, kuras lūdz atbrīvošanu no tiesvedības izdevumiem, ir jāiesniedz oficiāls iesniegums. Atbrīvojumu var piešķirt, ja tās var pierādīt, ka nespēj segt šos izdevumus, neradot finansiālas grūtības sev vai savai ģimenei.

Personām, kuras lūdz atbrīvošanu no tiesvedības izdevumiem, ir jāiesniedz arī rakstveida izziņa, kurā norāda šādus datus: ģimenes stāvokli, ienākumus, ienākumu avotu un aktīvus. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, tiesa piešķir atbrīvojumu un papildus norīko bezmaksas profesionālu juridisko palīdzību (likumīgo pārstāvi apmaksā **Valsts kase** tiesas procesa sākumā; tiesvedības beigās zaudētājai pusei ir pienākums pēc uzvarētājas puses pieprasījuma atlīdzināt izdevumus).

Piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Noteikta ienākumu sliekšņa nav. Saskaņā ar vispārējo noteikumu pieteikuma iesniedzējam ir pienācīgi jāpierāda, ka, ņemot vērā viņa vai viņas ģimenes finansiālo situāciju, segt izdevumus būtu apgrūtināši.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Noteikta ienākumu sliekšņa nav. Juridisku palīdzību piešķir, ja cietušais – kā procesa dalībnieks – nespēj samaksāt izdevumus, nepasliktinot savu un savas ģimenes finansiālo situāciju.

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu cietušajam

Kā minēts iepriekš, cietušais ir procesa dalībnieks. Izmeklēšanas laikā cietušais ir puse *ex officio*. Tiesas procesa stadijā viņam vai viņai ir jāiegūst tā saucamā civilprasītāja statuss (*partie civile* – franču val.).

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam

Citu nosacījumu, kas regulē juridisko palīdzību apsūdzētajam, nav. Tomēr ir papildu iemesli piešķirt juridisko palīdzību apsūdzētajam. Juridiskā palīdzība ir obligāta, ja:

apsūdzētais ir nepilngadīgs;

apsūdzētais ir kurls, mēms vai akls;

ir pietiekams iemesls apšaubīt apsūdzētā psihisko veselību;

tiesa uzskata, ka tā ir nepieciešama tādu apstākļu dēļ, kas kavē aizstāvību;

pirmā tiesvedības instance ir rajona tiesa, ja persona ir apsūdzēta noziegumā vai tai ir atņemta brīvība;

tiesas process notiek Augstākajā tiesā.

Bez maksas tiesvedība

Ja apsūdzību izvirza valsts, izdevumus sedz Valsts kase.

Nepilngadīgo lietas ir bez maksas.

Prasītāji noteiktās lietās (piemēram, par uzturīdzekļu piedziņu un netaisnīgiem līgumu noteikumiem) tiek atbrīvoti no tiesvedības izdevumiem (Likuma par civilprocesa izmaksām 96. pants).

Kad zaudētājai pusei jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Parasti **zaudētāja puse** sedz būtiskos procesa izdevumus un atlīdzina uzvarētājas puses izdevumus par juridisko pārstāvību. Atmaksājami izdevumi ir norādīti Polijas Civilprocesa kodeksā (98.-110. pants). Precīzāk, atmaksājami izdevumi ietver tiesvedības izdevumus, transporta izmaksas, izmaksas, kas atbilst zaudētājiem ienākumiem un profesionālu juridisko pārstāvju izmaksas.

Ekspertu honorāri

Par atlīdzību ekspertiem lemj tiesa atkarībā no lietas mērķiem, ekspertu kvalifikācijas, ieguldītā darba laika un noslogojuma.

Tulkotāju un tulku honorāri

Maksa ir atkarīga no tā, vai tulku/tulkotāju norīko valsts vai lūdz privātpersona.

Noteikumi par zvērinātu tulkotāju atlīdzību (pieņēmusi **Tieslietu ministrija 2005. gada 25. janvārī – Likumu krājums 2007/41, 265. punkts**) paredz honorārus, kurus maksā valsts iestādes. Saskaņā ar likumu šīs izmaksas nosaka šādi faktori: avota valoda un mērķa valoda (pamatojoties uz vispārējo pieņēmumu, ka parasti ir vienkāršāk un tātātāk lētāk tulkot no svešvalodas valsts valodā). Citi faktori ir terminoloģija un specializācijas līmenis.

Nevalstiskajā sektorā izmaksas regulē līgums starp tulkotāju/tulku un viņa vai viņas klientu.

Avoti:

Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumi par advokātu pakalpojumu apmaksu – Likumu krājums 2002/163, 1348. punkts;

Likums par civilprocesa izmaksām – Likumu krājums 2005/167, 1398. punkts;

Tieslietu ministrijas 2005. gada 25. janvāra Noteikumi par atlīdzību zvērinātiem tulkotājiem – Likumu krājums 2007/41, 265. punkts.

Saistītie dokumenti

[Polijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (396 Kb)

Lapa atjaunināta: 06/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – laulības šķiršana - Polija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (laulības šķiršana) dalībvalstis tika lūgtas informēt laulības šķiršanas pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Pāris stājas laulībā. Pēc kāda laika viņi sāk dzīvot atsevišķi un vienojas par laulības šķiršanu.

Lieta B. Starptautu situācija. Divi vienas un tās pašas dalībvalsts (dalībvalsts A) valsts piederīgie stājas laulībā. Laulība ir noslēgta dalībvalstī A. Pēc kāzām pāris dodas dzīvot un strādāt uz citu dalībvalsti (dalībvalsts B), kura kļūst par viņu pastāvīgo dzīvesvietu. Īsi pēc tam pāris izšķiras un sieva atgriežas dalībvalstī A, bet vīrs paliek dalībvalstī B. Pāris vienojas par laulības šķiršanu. Pēc atgriešanās dalībvalstī A sieva nekavējoties iesniedz laulības šķiršanas pieteikumu dalībvalsts B tiesā.

Izmaksas Polijā

1. gadījums (B gadījumā – valsts, kurā sieva iesniedz laulības šķiršanu, ir Polija – tādā gadījumā tiesas nodevas, izdevumi un noteikumi ir tādi paši, kā A gadījumā. Tādēļ nav nepieciešams aizpildīt tabulu).

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija			Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas	Vai šo iespēju var izmantot konkrētajā gadījumā?	Izmaksas
A gadījums	Nemainīga nodeva PLN 600	Par katru kopijas, sprieduma ar izpildrakstu, sprieduma ar juridisku spēku lapu – PLN 6 . Ja šie dokumenti ir svešvalodā – PLN 12 par katru lapu	-	Fiksēta nodeva PLN 600			Puses var izvēlēties ADR	Ja tiesa pieņem izpildes klauzulu, PLN 50

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs			Eksperts	
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	No PLN 360	Nē	-	-	Nē	Pēc ekspertu aprēķiniem

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas		Citas izmaksas	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas	Apraksts	Izmaksas
A gadījums	Jā	Transporta, izmaksas, zaudētie ienākumi, naktsmitne saskaņā ar Likuma par tiesu izdevumiem civillietās 85. – 88. pantu	--		--	--

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Atlīdzināšana			
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā sniedzama?	Kad palīdzību nodrošina pilnībā?	Nosacījumi?	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atlīdzina juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Puse, kas atbrīvota no tiesāšanās izdevumiem, var lūgt juridisko palīdzību. Tiesa nolemj, vai profesionāla advokāta piedalīšanās ir nepieciešama.	Atkarībā no tiesas nolēmuma	Ja izmaksas ir pārmērīgi augstas vai izraisīs pusei finansiālas grūtības	Piemēro vispārējos noteikumus atkarībā no apstākļiem. Ja tiesa uzskata, ka atbildētājs ir vainīgs, zaudētāja puse sedz izmaksas; Ja tiesa uzskata, ka atbildētājs nav vainīgs, katra puse maksā pusi no tiesāšanās izmaksām.		Izmaksas, kas pārsniedz būtiskās un uz lietu attiecināmās izmaksas	

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Ja dokumenti iesniegti tiesā citā valodā	Saskaņā ar tieslietu ministra 2005. gada 24. janvāra Nolikumu				

Lapa atjaunināta: 06/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – bērnu aizgādība - Polija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (bērnu aizgādība) dalībvalstis tika lūgtas informēt pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Divas personas neprecējušās dzīvo kopā vairākus gadus. Viņu kopīgam bērnam, kad viņi nolemj šķīrties, ir trīs gadi.

Tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte iesniedz tiesā prasību ierobežot tēva saskarsmes tiesības.

Lieta B. Starpvalstu situācija (Jūs esat advokāts dalībvalstī A). Divas personas neprecējušās dzīvo kopā dalībvalstī B vairākus gadus. Viņiem ir kopīgs bērns, bet pāris izšķiras tūlīt pēc bērna piedzimšanas. Dalībvalsts B tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte un bērns saņem tiesas atļauju un pārceļas dzīvot uz citu dalībvalsti (dalībvalsts A), bet tēvs paliek dalībvalstī B. Pēc pāris gadiem māte iesniedz dalībvalsts A tiesā prasību par izmaiņām tēva saskarsmes tiesībās.

Izmaksas Polijā

2. gadījums. B gadījumā (ja valsts, kurā sieva iesniedz tiesā, ir Polija) tiesas nodevas, izdevumi un noteikumi ir tādi paši kā A gadījumā.

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija			Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas	Vai šī iespēja attiecas uz šāda veida lietu?	Izmaksas
A gadījums	Nemainīgās izmaksas PLN 40	Par katru kopijas, sprieduma ar izpildrakstu, sprieduma ar juridisku spēku lapu – PLN 6. Ja šie dokumenti ir svešvalodā vai tajos ir tabulas – PLN 12 par katru lapu	--	Piemēro vispārējos noteikumus – nemainīgā nodeva ir PLN 40	--	--	Puses var izvēlēties ADR	Ja tiesa pieņem izpildes klauzulu, PLN 50

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs			Eksperts	
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Sākot no PLN 120	Nē	--	--	Nē	Pēc eksperta aprēķiniem

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas		Citas izmaksas	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas	Apraksts	Izmaksas
A gadījums	Jā	Transporta, izmaksas, zaudētie ienākumi, naktsmītne saskaņā ar Likuma par tiesu izdevumiem civilīetās 85. – 88. pantu.	--	--	--	--

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atfīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Atfīdzināšana			
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir sniedzama?	Kad atbalsts tiek sniegts pilnā apjomā?	Nosacījumi?	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atfīdzinājumu?	Ja neatfīdzina pilnībā, cik procentus parasti atfīdzina?	Kādas izmaksas neatfīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atfīdzina juridiskās palīdzības organizācijai?
					--		--

				Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas		
A gadījums	Nē	No PLN 60	Nē	--	--	Nē	Pēc ekspertu aprēķiniem

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Transporta, izmaksas, zaudētie ienākumi, naktsmītne saskaņā ar Likuma par tiesu izdevumiem civillietās 85. – 88. pantu	Jā. Tiesvedības objekta vērtību aprēķinot, ja maksājums veic pa daļām, tad tā vērtība ir kopējā vērtība par gadu. Pēc Polijas likuma (Civilprocesa kodekss) uzturlīdzekļi ir finansiāla, periodiski atkārtota prasība: 1. Ja uzturlīdzekļu summa ir vienāda ar viena gada vai vairāk nekā viena gada maksājumiem, tiesāšanās objekts ir visa summa. 2. Ja uzturlīdzekļu maksājumi turpinās mazāk nekā gadu, visa summa tiek uzskatīta par tiesāšanās objektu.	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Atlīdzināšana			
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā sniedzama?	Kad atbalsts tiek sniegts pilnā apmērā?	Nosacījumi?	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atlīdzina juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Puse, kas atbrīvota no tiesāšanās izdevumiem, var lūgt juridisko palīdzību. Tiesa nolemj, vai profesionāla advokāta piedalīšanās ir nepieciešama.	Atkarībā no tiesas nolēmuma	Ja izmaksas ir pārmērīgi augstas vai izraisīs pusei finansiālas grūtības.	Piemēro vispārējos noteikumus atkarībā no apstākļiem.	--	Izmaksas, kas pārsniedz būtiskās un uz lietu attiecināmās izmaksas	--

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Ja dokumenti iesniegti tiesā citā valodā	Saskaņā ar tieslietu ministra 2005. gada 24. janvāra Nolikumu	--	--	--	--

Lapa atjaunināta: 06/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. gadījuma izpēte – komercietības – līgumi - Polija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietību jautājumiem (līgums) dalībvalstīs tika lūgtas informēt pārdevēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Uzņēmums ir piegādājis preces 20 000 eiro vērtībā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem.

Pārdevējs nolemj sniegt prasību tiesā pilnas pirkuma maksas piedziņai no pircēja.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Uzņēmums, kura galvenais birojs atrodas dalībvalstī B, piegādā preces 20 000 eiro vērtībā pircējam dalībvalstī A. Līgumam ir piemērojamas dalībvalsts B tiesības, un tas ir sastādīts dalībvalsts B valodā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs, kas atrodas dalībvalstī A, uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem. Pārdevējs nolemj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā pilnā līgumā paredzētās pirkuma maksas piedziņai.

Izmaksas Polijā

4. gadījums (4. B gadījumā valsts, kurā pārdevējs iesūdz tiesā pircēju, ir Polija, līdz ar to tiesas nodevas, izdevumi un noteikumi ir tādi paši, kā A gadījumā. Tādēļ nav nepieciešams aizpildīt tabulu).

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija	Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas		Vai šī iespēja attiecas uz šāda veida lietu?	Izmaksas
A gadījums	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības. Saskaņā ar Aktu par tiesu izdevumiem ir 5% no vērtības, bet ne mazāk kā PLN 30 un ne vairāk kā PLN 100 000.	Par katru kopijas, sprieduma ar izpildrakstu, sprieduma ar juridisku spēku lapu – PLN 6. Ja šie dokumenti ir svešvalodā vai tajos ir tabulas – PLN 12 par katru lapu.	--	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības. Saskaņā ar Aktu par tiesu izdevumiem civillietās nodeva ir 5% no vērtības, bet ne mazāk kā PLN 30 un ne vairāk kā PLN 100 000 PLN. Bet tiesāšanās objekta vērtība procesa gaitā mainās. Nodevu aprēķina tādā pašā veidā – likme ir tā pati, bet galīgā summa mainās, jo tiek izmantota cita aprēķinu bāze.	Puses var izvēlēties ADR	Ja tiesa pieņem izpildes klauzulu, PLN 50

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs			Eksperts	
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības. Ja vērtība ir aptuveni PLN 90 000, nodeva būs ne mazāk kā PLN 3.600	Nē	--	--	Nē	Ja tiesa izpildes klauzulu PLN 50

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas		Citas izmaksas	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas	Apraksts	Izmaksas
A gadījums	Jā	Transporta, izmaksas, zaudētie ienākumi, naktsmitne saskaņā ar Aktu par tiesu izdevumiem civillietās 85. – 88. pantu	Jā. Tiesāšanās objekta vērtība tiek ņemta vērā.	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības.	--	--

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atfīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Atfīdzināšana		
			Nosacījumi?			

	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir sniedzama?	Kad palīdzība tiek sniegta pilnā apmērā?		Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi par juridisko palīdzību atlīdzināt juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Puse, kas atbrīvota no tiesāšanās izdevumiem, var lūgt juridisko palīdzību. Tiesa nolemj, vai profesionāla advokāta piedalīšanās ir nepieciešama.	Atkarībā no tiesas nolēmuma	Ja izmaksas ir pārmērīgi augstas vai izraisīs pusei finansiālas grūtības.	Piemēro vispārējos noteikumus atkarībā no apstākļiem.	--	Izmaksas, kas pārsniedz būtiskās un uz lietu attiecināmās izmaksas	--

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežstrīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Ja dokumenti iesniegti tiesā citā valodā	Saskaņā ar tieslietu ministra 2005. gada 24. janvāra Nolikumu	--	--	--	--

Lapa atjaunināta: 06/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5. gadījuma izpēte – komercietības – atbildība - Polija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietības jautājumiem (atbildība) dalībvalstis tika lūgtas informēt klientu par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās. Lieta A. Iekšzemes situācija. Apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Nevienam nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolemj sniegt prasību tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un apdrošināšanas sabiedrībām.

Lieta B. Starptautu situācija. Dalībvalsts B apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju dalībvalsts C uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam dalībvalstī A un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti katrs savā dalībvalstī. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Nevienam nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolemj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un dalībvalsts A apdrošināšanas sabiedrības.

Izmaksas Polijā

Gadījums Nr. 5 (5. B gadījumā valsts, kurā patērētājs iesniedz tiesā prasību pret uzstādītāju un iekārtas ražotāju, ir Polija, līdz ar to tiesas nodevas, izdevumi un noteikumi ir tādi paši, kā A gadījumā. Tādēļ nav nepieciešams aizpildīt tabulu).

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa		
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas
A gadījums	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības. Saskaņā ar Likumu par tiesu izdevumiem civilīetās nodeva ir 5% no vērtības, bet ne mazāk kā PLN 30 un ne vairāk kā PLN 100 000.	Par katru kopijas, sprieduma ar izpildrakstu, sprieduma ar juridisku spēku lapu – PLN 6. Ja šie dokumenti ir svešvalodā vai tajos ir tabulas – PLN 12 par katru lapu.	--

Gadījumu izpēte	Apelācija		
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Kancelejas nodeva	Citas izmaksas
A gadījums	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības. Saskaņā ar Likumu par tiesu izdevumiem civilīetās nodeva ir 5% no vērtības, bet ne mazāk kā PLN 30 un ne vairāk kā PLN 100 000. Bet tiesāšanās objekta vērtība procesa gaitā var mainīties. Ja tas notiek, nodevu	--	--

	aprēķina tādā pašā veidā – likme ir tā pati, bet galīgā summa ne, jo ir cita aprēķinu bāze.	
--	---	--

Gadījumu izpēte	Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Vai šī iespēja attiecas uz šāda veida lietu?	Izmaksas
A gadījums	Puses var izvēlēties ADR	Ja tiesa pieņem izpildes klauzulu, PLN 50

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs			Eksperts	
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksa
A gadījums	Nē	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības	Nē	--	--	Nē	Ja tiesa izpildes klauzulu

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas		Citas izmaksas	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas	Apraksts	Izmaksas
A gadījums	Jā	Transporta, izmaksas, zaudētie ienākumi, naktsmītne saskaņā ar Likuma par tiesu izdevumiem civillietās 85. – 88. pantu	Jā. Tiesāšanās objekta vērtība tiek ņemta vērā.	Atkarībā no tiesāšanās objekta vērtības	--	--

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Atlīdzināšana			
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā sniedzama?	Kad atbalsts tiek sniegts pilnā apmērā?	Nosacījumi?	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir ge juridiskc atlīdzina palīdzīb
A gadījums	Puse, kas atbrīvota no tiesāšanās izdevumiem, var lūgt juridisko palīdzību. Tiesa nolēm, vai profesionāla advokāta piedalīšanās ir nepieciešama.	Atkarībā no tiesas nolēmuma	Ja izmaksas ir pārmērīgi augstas vai izraisīs pusei finansiālas grūtības	Piemēro vispārējos noteikumus atkarībā no apstākļiem	--	Izmaksas, kas pārsniedz būtiskās un uz lietu attiecināmās izmaksas	--

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?

A gadījums	Ja dokumenti iesniegti tiesā citā valodā	Saskaņā ar tieslietu ministra 2005. gada 24. janvāra Nolikumu	--	--	--	--
-------------------	--	---	----	----	----	----

Lapa atjaunināta: 06/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.